

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/887/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213206032
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4213206032.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska č. 1, Bratislava, zastúpený: JUDr. Vladimír Kán, advokát so sídlom Bratislava, nám. Benku 9-C1, proti odporcovi: U. G., nar. XX.XX.XXXX, t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpená ustanovenou opatrovníčkou Renátou Rehákovou, tajomníčkou Okresného súdu Komárno, o zaplatenie 50,70 eura, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 19. mája 2015, č. k. 6C/192/2014-50, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Komárno (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 OSP) rozsudkom zo dňa 19.05.2015, č. k. 6C/192/2014-50 rozhodol, že odporkyňa je povinná navrhovateľovi zaplatiť 50,70 Euro do 15 dní po právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalším výrokom rozhodol, že odporkyňa je povinná navrhovateľovi zaplatiť náhradu trov konania k rukám JUDr. Vladimíra Kána, advokáta do 15 dní po právoplatnosti tohto rozsudku v sume 28,21 Euro.

V odôvodnení rozsudku prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľ v návrhu doručenom súdu žiadal, aby súd odporkyňu zaviazal zaplatiť mu 50,70 Euro a trovy konania na tom skutkovom základe, že dňa 24.05.2012 odporca cestoval na MHD v Bratislave na linke č. 20 a pri kontrole sa nevedel preukázať s platným cestovným lístkom, preto mu bola uložená pokuta v sume 50,- Euro a povinnosť zaplatiť cestovné v sume 0,70 Euro.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že dňa 24.05.2012 odporca cestoval v Bratislave na linke MHD č. 20, na ktorej bola vykonaná kontrola cestovných lístkov. Z obsahu hlásenia o porušení prepravných a tarifných podmienok zo dňa 24.05.2012 vyplýva aj to, že odporca cestoval bez cestovného lístka a bol mu uložený postih v sume 50,- Euro a povinnosť zaplatiť cestovné v sume 0,70 Euro. Vzhľadom na vyššie uvedené súd vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 1, § 12 ods. 2 písm. b/, § 14 ods. 2, § 17 ods. 1 písm. a/ a e/ zákona č. 56/2012 Z.z. aj Prepravného poriadku navrhovateľa považoval návrh za dôvodný, preto mu vyhovel a odporcovi uložil navrhovateľovi zaplatiť 50,70 Euro.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. §-u 142 ods. 1 v súvislosti s ust. § 150 ods. 2 OSP a navrhovateľovi priznal len čiastočnú náhradu trov konania. Konštatoval, že v tomto spore ide o drobný spor, v ktorom súd môže trovy konania znížiť, prípadne vôbec nepriznať, ak trovy konania sú neprimerane k uplatnenej pohľadávke. Navrhovateľ si uplatnil trovy konania v sume (16,50 + 88,70) 105,22 Euro a je bezpochybné, že takéto trovy sú neprimerané k uplatnenej pohľadávke (v sume

50,70 Euro), preto podľa názoru súdu je potrebné o trovách konania rozhodnúť podľa §-u 142 ods. 1 v súvislosti s ust. § 150 ods. 2 OSP. Navrhovateľovi vznikli tieto trovy: zaplatený súdny poplatok v sume 16,50 Euro a trovy právneho zastupovania. Právnym zastúpením navrhovateľa vznikli tieto trovy podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z., keď vo veci boli vykonané dva úkony právnej pomoci (prevzatie zastupovania a podanie návrhu na súd) za vykonanie ktorých prináleží advokátovi suma 2 x 16,60 Euro. Okrem toho mu prináleží DPH v sume 9,76 Euro (20 % zo sumy 48,82 Euro), ako aj režijný paušál 2 x 7,81 Euro. Iný úkon právnej služby v tejto veci nebol vykonaný. Týmto sporom teda navrhovateľovi vznikli trovy celkom v sume 75,08 Euro (súdny poplatok 16,50 Euro a trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 58,58 Euro). Zo vzniknutých trov súd navrhovateľovi priznal k náhrade sumu zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia 20 % v sume 11,76 Euro a takto odporcu zaviazal navrhovateľovi zaplatiť náhradu trov konania v sume (16,50 + 11,71=) 28,21 Euro tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku o trovách konania podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie. Má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 OSP, nesprávne rozhodol o primeranom znížení trov konania a neodôvodnene priznal trovy konania vo výške odlišnej od trov konania uplatňovaných navrhovateľom v návrhu na začatie konania vo veci samej. Záver súdu o tom, že ide o výnimočný prípad, a že sú vo veci dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností, zo starostlivého posúdenia všetkých rozhodných hľadísk. Treba posúdiť predovšetkým majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery účastníkov konania, teda nielen pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale je nevyhnutné zväžiť, ako by sa také rozhodnutie dotklo najmä majetkových pomerov oprávneného účastníka. Je nepochybné, že aj predmetnú vec je možné považovať za drobný spor podľa § 200ea OSP, ale neprimeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je však potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. V zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z. zmena Občianskeho súdneho poriadku a niektorých zákonov, účinného od 15.10.2008, môže súd pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprimerané. V týchto konaniach najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako je samotná výška pohľadávky. Prvostupňový súd sa nezaoberal výškou vzájomného pomeru výšky trov konania, trov právneho zastúpenia a istiny. Domnieva sa, že niekoľkonásobne vyššiu sumu je potrebné v zmysle logického výkladu dôvodovej správy k zmene OSP účinnej od 15.10.2008 chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina, čo v tejto prejednávanej veci nie je.

Z rozhodovacej činnosti je súdom známe, že v súčasnosti prebieha pomerne značné množstvo súdnych sporov, kde predmetom konania je pohľadávka vo výške len niekoľko eur. Práve v týchto konaniach vyčíslené trovy konania predstavujú niekoľko násobok (rozhodne nie len dvojnásobok alebo trojnásobok) samotnej pohľadávky a možno ich vzhľadom na nie ich samotnú výšku, ale na pomer medzi výškou istiny a výškou trov konania označiť za neprimerané. Nakoľko uplatňované trovy konania neprekračujú niekoľkonásobne sumu istiny, a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, prvostupňový súd nesprávne v rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 OSP. Rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, z čoho nepochybné vyplýva záver, že súd svojím postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Prvostupňový súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 OSP, ktorý vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania a priznať navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi náhradu všetkých účelne uplatnených trov konania. Poukázal tiež na to, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou navrhovateľa, a preto nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Je zrejme, že samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri prevzatí právneho zastúpenia, odoslani výzvy na zaplatenie pred podaním návrhu na začatie konania, príprave návrhu na začatie konania a podaní návrhu na príslušnom súde je náročný a zložitý proces, vyžadujúci i primeranú časovú náročnosť, ktorú je advokát povinný venovať kontrole správnosti a úplnosti podania, ako i dôkazných prostriedkov predkladaných spolu s návrhmi na začatie konania. Žiadne ustanovenie hmotných či procesných noriem, platných na území SR, neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom, a to platí aj v prípade občianskeho súdneho konania. Zdôraznil, že rozsah zníženia trov v danom prípade je odporujúci dobrým mravom a považuje za nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby odporca neznášal trovy procesne plne úspešného navrhovateľa, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zastúpenia v zmysle § 142 ods. 1 OSP. Žiadal,

aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti rozhodnutia o trovách konania tak, že uloží odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 87,88 € (3 úkony á 16,60 € + DPH + 3 krát režijný paušál á 7,81 € + DPH), a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súčasne žiadal, aby odvolací súd zaviazal odporcu na úhradu trov odvolacieho konania vo výške 20,03 € (1 úkonu á 16,60 € + DPH a 1-krát režijný paušál 8,39 € + DPH), a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o náhrade trov právneho zastúpenia podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 140 ods. 1 OSP každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, a trovy svojho zástupcu. Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účasti na veci a na konaní.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť (ods. 2).

Podľa § 200ea ods. 1 OSP ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 500 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Aplikácia ustanovenia § 150 OSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ale súd dospeje k záveru, že ide o výnimočný prípad a sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Drobným sporom rozumieme veci, v ktorých hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 500 eur (§ 29 ods. 6). Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor (§ 200ea OSP) (do 1. januára 2013 išlo o sumu 500 eur). V drobnom spore má súd možnosť znížiť alebo nepriznať náhradu trov konania, ak sú neprimerane vysoké k uplatnenej pohľadávke (§ 150 ods. 2). Neprimeranosť zásadne znamená, že náhrada trov konania prevyšuje uplatnenú pohľadávku. Súd však môže (nemusí) znížiť alebo nepriznať túto náhradu. Z toho možno vyvodiť, že tak neurobí, ak zvýšené trovy konania boli spôsobené neúspešným účastníkom konania, najmä jeho nedisciplinovanosťou spočívajúcou v nerešpektovaní rozhodnutí, predvolaní a iných úkonov procesného súdu. Z ustálenej súdnej praxe však vyplýva, že povinnosť nahradiť trovy konania sa stanovuje podľa § 142, § 143 a § 146 ods. 2 O. s. p., ako aj § 147 a § 148 O. s. p. a pritom sa v konkrétnom prípade môže javiť ako neprimerane tvrdá táto povinnosť. Ustanovenie § 150 preto umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkom alebo štátu, ktoré by inak mali právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle ust. § 150 O. s. p. nemožno považovať skutočnosť, že žalobca sa pred

podaním návrhu na začatie konania snažil o dosiahnutie dohody so žalovaným ohľadne uspokojenia tvrdeného nároku. Aplikácia § 150 O. s. p. neprichádza do úvahy v rodinných veciach, v konaní o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo o určenie či tu manželstvo je, alebo nie je.

Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú dôvody hodné osobitného zreteľa musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 Občianskeho súdneho poriadku sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. Ak sú trovy konania neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo ich náhradu znížiť.

Z obsahu spisu v predmetnej veci vyplýva, že navrhovateľ sa v návrhu na začatie konania proti odporcovi domáhal zaplata istiny 50,50 eur a náhrady trov konania za zaplatený súdny poplatok 16,60 eur (hoci zaplatil 16,50 eur) ako aj náhrady trov právneho zastúpenia 80,10 eur za 3 úkony právnej služby á 16,60 eur (1-prevzatie zastúpenia, 2-zaslanie pokusu o zmier - výzva na zaplataenie, ďalšia porada s klientom, 3-písomné podanie na súd) + DPH, 3 x režijný paušál po 6,95 eur. Okresný súd Komárno napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi požadovanú istinu 50,70 eur a náhradu trov konania, pozostávajúcej zo zaplateného súdneho poplatku 16,50 € a z trov právneho zastúpenia 28,21 € (2 úkony á 16,60 € + 2 krát režijný paušál á 7,81 € + 20 % DPH). Z napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd priznal z celkovo požadovanej náhrady trov konania v sume 87,88 € náhradu trov konania, ktorá pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku 16,50 eur a z náhrady trov právnej služby za dva úkony - 1/ prevzatie a príprava zastúpenia a 2/ písomné podanie na súd, k obom úkonom právnej služby pripočítal DPH ako aj režijný paušál po 7,81 € eur a z vypočítaných trov právneho zastúpenia priznal iba 20%, keďže ide o drobný spor. Je nesporné, že v danej veci išlo o drobný spor, keďže hodnota sporu v čase začatia konania nepresiahla 1,000,- eur, preto sa súd prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania správne zaoberal aplikáciou ustanovenia § 150 ods. 2 OSP a v konaní úspešnému navrhovateľovi (§ 142 ods. 1 OSP) priznal zníženú náhradu trov konania, a to trov právneho zastúpenia, čo je v súlade s ust. § 150 ods. 2 OSP. Aj podľa názoru odvolacieho súdu sú požadované trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v sume 16,50 eur spolu s trovami právneho zastúpenia v sume 87,88 € neprimerané voči pohľadávke v sume 50,70 €. Odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľovi súd prvého stupňa správne nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za výzvu a zaslanie pokusu o zmier adresovanú odporcovi, pretože ju odporca, ktorý je na neznámom mieste, neprevzal a neprichádzalo do úvahy ani priznanie režijného paušálu za tento úkon. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Právny záver právneho zástupcu navrhovateľa o tom, že ustanovenie § 150 OSP možno aplikovať v prípade, keď trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, nie správny a je v rozpore so zákonným znením ustanovenia § 150 ods. 2 OSP. Podľa názoru odvolacieho súdu trovy konania v drobných sporoch sú voči pohľadávke neprimerané, ak presahujú polovicu pohľadávky, čo bolo aj v danom prípade.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy nevznikli (§ 142 ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.